

Lekt. Mantautas Ruzas (Vytauto Didžiojo universitetas)

Patyrimo samprata Šliogerio ir Heideggerio filosofijoje

Pranešimo santrauka:

Pranešime analizuojamos ir lyginamos A. Šliogerio ir M. Heideggerio patyrimo sampratos. Patiriamas objektas Šliogerio filosofijoje, skirtingai negu Heideggerio, traktuojamas ne kaip imanentinis objektas, konstituotas intencionalių sąmonės aktų ar signifikacijos, bet kaip transcendentinis daiktas, kurio pamatinė patyrimo sąlyga – radikalus sąmonės ir daikto dualizmas. Daiktiškąją plotmę Šliogeris tapatina su grynojo joslumo plotme. Juslinė duotis Šliogerio filosofijoje, visų pirma, patiriama kaip juslinė duotis be duoties sąlygų, duotis, kuri pati yra pamatinė ir pirminė sąlyga antjuslinės duoties – kalbinės plotmės atžvilgiu. Heideggerio patyrimo sampratoje kalbinis dėmuo yra pirminis juslinės plotmės atžvilgiu: elementarus kasdienis patyrimas pirmiausia funkcionuoja kaip hermeneutinė praktika, suprantantis-interpretuojantis patyrimas.